

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE privind REVIZUIREA CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art.I.- Constituția României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.767 din 31 octombrie 2003, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) România recunoaște rolul istoric în constituirea și modernizarea statului român al Bisericii Ortodoxe și al celorlalte culte religioase recunoscute de lege, al Casei Regale și al minorităților naționale.

2. La articolul 2, după alineatul (2), se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

(2¹) Demnitatea umană este sursa tuturor drepturilor și libertăților fundamentale și este inviolabilă. Toate formele de autoritate publică trebuie să respecte și să protejeze demnitatea umană.

3. Alineatul (4) al articolului 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Statul se organizează potrivit principiilor separației, echilibrului și cooperării loiale a puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale. Puterea legislativă este reprezentată de Parlament, puterea executivă este reprezentată de Guvern și de celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, iar puterea judecătorească este reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție și de celelalte instanțe judecătorești.

4. Alineatul (3) al articolului 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, orașe, județe **și regiuni**. În condițiile legii, unele orașe sunt declarate municipii.

5. La articolul 4, alineatul (2), se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi. Orice discriminare bazată pe sex, culoare, origine etnică sau socială, trăsătură genetică, limbă, credință ori religie, opinii politice sau de altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilități, vârstă sau pe orice altă situație este interzisă.

6. La articolul 6, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Reprezentanții legali ai minorităților naționale pot înființa, potrivit statutului minorităților naționale adoptat prin lege, organe proprii de decizie și executive, cu competențe privind dreptul la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor.

7. La articolul 6, după alineatul (2), se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

(2¹) Deciziile autorităților publice centrale și locale cu privire la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase se vor lua după consultarea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

8. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

Statul sprijină întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării, indiferent de denumirea sub care sunt cunoscuți, și acționează pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea liberă a identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase, cu respectarea legislației statului ai cărui cetățeni sunt sau în care aceștia se află, precum și a dreptului internațional.

9. Articolul 10 se modifică și se completează și va avea următorul cuprins:

(1) România întreține și dezvoltă relații pașnice cu toate statele și, în acest cadru, relații de bună vecinătate, precum și cu celelalte subiecte de drept internațional și acționează în politica sa externă pentru realizarea interesului național, pe baza respectului reciproc și în conformitate cu principiile, cu tratatele internaționale la care este parte și cu celelalte norme general admise ale dreptului internațional.

(2) România este stat membru al Uniunii Europene.

10. Alineatul (1) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Drapelul României este tricolor, având pe fondul galben stema țării; culorile sunt așezate vertical, în ordinea următoare, începând de la lance: albastru, galben, roșu.

11. La articolul 12, după alineatul (4), se introduce un alineat nou, alin.(5), cu următorul cuprins:

(5) Minoritățile naționale își pot folosi în mod liber, în spațiu public și privat, propriile simboluri naționale care reprezintă identitatea lor etnică, culturală, lingvistică și religioasă.

12. Alineatul (1) al articolului 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Cetățenii români se nasc și trăiesc liberi, se bucură de drepturile și libertățile garantate și stabilite prin Constituție și alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

13. Alineatul (4) al articolului 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Cetățenii Uniunii Europene care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.

14. Alineatul (4) al articolului 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Jurisdicțiile administrative speciale sunt gratuite.

15. Alineatul (4) al articolului 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) În mod excepțional și motivat, cercetarea și judecarea în procesul penal se fac cu privarea de libertate a persoanei. Arestarea preventivă se dispune de instanța de judecată competentă în condițiile legii și numai în cursul procesului penal.

16. Alineatul (8) al articolului 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

(8) Celui condus administrativ, reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință, în limba pe care o înțelege, motivele conducerii administrative, ale reținerii sau ale arestării, iar învinuirea, în cel mai scurt termen; învinuirea se aduce la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

17. La articolul 23, după alineatul (13), se introduce un alineat nou, alin.(14), cu următorul cuprins:

(14) Este interzisă folosirea probelor obținute ilegal.

18. Alineatul (2) al articolului 24 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu, și de a dispune de timpul și înlesnirile necesare pentru pregătirea apărării.

19. La articolul 24, după alineatul (2) se introduce un alineat nou, alin.(3), cu următorul cuprins:

(3) În faza de judecată a procesului penal este garantat principiul egalității de arme între acuzare și apărare.

20. Denumirea articolului 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Viața intimă, familială, privată și datele cu caracter personal”

21. Articolului 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Autoritățile publice garantează dreptul la viață intimă, familială și privată.

(2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora sau ordinea publică.

(3) Dreptul la protecția datelor cu caracter personal este garantat. Autoritățile publice au obligația de a lua măsuri de protejare a datelor cu caracter personal.

(4) Respectarea acestor norme se supune controlului unei autorități autonome.

22. Alineatul (3) al articolului 27 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Percheziția se dispune de instanțele de judecată competente și se efectuează în condițiile și în formele prevăzute de lege.

23. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice, al altor comunicări efectuate prin mijloace electronice, al datelor de trafic și al celorlalte mijloace legale de comunicare este inviolabil.

(2) Autoritățile publice garantează secretul corespondenței.

(3) Reținerea, predarea sau percheziționarea trimiterilor poștale, interceptarea convorbirilor și a comunicărilor, interceptarea în mediul ambiental, percheziția informatică și accesul la un sistem informatic și la un suport de stocare a datelor informatice, obținerea datelor informatice, inclusiv a datelor de trafic și a datelor de localizare, identificarea abonatului, a proprietarului, a utilizatorului unui sistem de comunicații electronice sau a unui punct de acces la un sistem informatic ori alte asemenea tehnici se dispun de judecător, în condițiile legii.

(4) În cazul în care există urgență deosebită în luarea uneia dintre măsurile prevăzute la alin.(3), procurorul poate să dispună prin ordonanță, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege, luarea măsurii pe o perioadă de cel mult 48 de ore. Îndată după luarea măsurii, procurorul se adresează instanței de judecată competente care decide asupra măsurii dispuse de procuror și, dacă s-a cerut, asupra luării măsurii în continuare. Dacă măsura dispusă de procuror este infirmată, instanța va dispune, când este cazul, distrugerea probelor obținute, care se realizează de către procuror pe bază de proces-verbal, ce se depune la instanță.

24. Alineatul (4) al articolului 29 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.

25. Alineatul (6) al articolului 29 se modifică și va avea următorul cuprins:

(6) Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine, respectând principiul interesului superior al copilului.

26. Alineatul (3) al articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Libertatea de exprimare implică și libertatea de a înființa mijloace de comunicare în masă.

27. Alineatul (4) al articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Niciun mijloc de comunicare în masă nu poate fi suspendat sau suprimat.

28. Alineatul (5) al articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

(5) Mijloacele de comunicare în masă au obligația de a declara public sursele finanțării și structura acționariatului. Procedura declarării se stabilește prin lege.

29. Alineatul (7) al articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, profanarea drapelului național, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

30. Alineatul (8) al articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

(8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine, **după caz, autorului, celui care exercită răspunderea editorială sau mijlocului de comunicare în masă, în condițiile legii.** Delictelor de presă se stabilesc prin lege.

31. Alineatul (2) al articolului 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă și promptă a persoanelor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

32. La articolul 31, după alineatul (2), se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

(2¹) Proiectele de acte normative ce urmează să fie adoptate de autoritățile și instituțiile publice, cu excepția celor care au caracter de urgență potrivit legii, sunt supuse, cu cel puțin 30 de zile înainte de adoptare, dezbaterii publice.

33. Alineatul (5) al articolului 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

(5) Serviciile publice de radio, de televiziune și agențiile de presă sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la antenă. Organizarea acestor servicii și agenții de presă, precum și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică.

34. Denumirea articolului 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Dreptul la educație”

35. Articolul 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Accesul la educație este garantat, în condițiile legii.

(2) Dreptul la educație este garantat, în condițiile legii, și se asigură prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție, de formare profesională și de formare continuă.

(3) Educația trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale.

(4) Învățământul general se desfășoară în limba română. În condițiile legii, învățământul se poate desfășura și într-o limbă de circulație internațională.

(5) Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.

(6) Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii. Statul acordă burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.

(7) Învățământul general se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii. Statul stabilește standarde de calitate în educație pentru fiecare nivel și formă de învățământ și monitorizează respectarea acestora.

(8) Autonomia universitară este garantată. Autonomia universitară implică capacitatea instituțiilor de învățământ superior de a-și gestiona direct și nemijlocit patrimoniul, de a-și alege ori, după caz, desemna, în mod independent, structurile și funcțiile de conducere și de a decide fără nicio constrângere exterioară cu privire la misiunile educaționale și de cercetare.

(9) Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.

36. Alineatul (1) al articolului 33 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Statul garantează dreptul la cultură și dreptul tuturor persoanelor de a participa neîngrădit la viața culturală și de a-și manifesta propriile practici culturale, cu condiția respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

37. La articolul 33, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Patrimoniul național constituit din patrimoniul imobil, patrimoniul mobil și patrimoniul imaterial formează elementul de perenitate al moștenirii culturale și al identității naționale și sunt ocrotite de lege.

38. Alineatul (3) al articolului 33 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Statul trebuie să asigure păstrarea identității spirituale, sprijinirea culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea patrimoniului cultural, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume.

39. La articolul 33, după alineatul (3), se introduce un alineat nou, alin.(3¹), cu următorul cuprins:

(3¹) Statul promovează diversitatea expresiilor culturale la nivel național și încurajează dialogul intercultural.

40. La articolul 35, după alineatul (2), se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

(2¹) Statul asigură protecția, utilizarea durabilă și refacerea patrimoniului natural.

41. La articolul 35, după alineatul (3), se introduce un alineat nou, alin.(4), cu următorul cuprins:

(4) Sunt interzise relele tratamente aplicate animalelor, definite potrivit legii.

42. La articolul 37, după alineatul (2), se introduce un alineat nou, alin.(3), cu următorul cuprins:

(3) Pot participa la alegerile pentru Camera Deputaților, pentru Senat și pentru funcția de Președinte al României numai candidații care au avut domiciliul în România cu cel puțin 6 luni înainte de data alegerilor.

43. Articolul 38 se modifică și va avea următorul cuprins:

Cetățenii români au dreptul de a alege și de a fi aleși în Parlamentul European, în condițiile legii.

44. Alineatul (2) al articolului 40 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Partidele sau organizațiile care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a principiilor statului de drept ori a suveranității, a integrității sau a independenței României sunt neconstituționale.

45. Alineatul (2) al articolului 41 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Persoanele care își desfășoară activitatea în temeiul unui raport de muncă au drepturi la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea în muncă, regimul de muncă al femeilor și tinerilor, instituirea salariului minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.

46. Alineatul (4) al articolului 41 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) La muncă egală, femeile primesc remunerație egală cu bărbații.

47. Alineatul (1) al articolului 44 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Dreptul de proprietate și creanțele împotriva statului sunt garantate. Creanțele împotriva statului au același regim juridic ca și contribuțiile fiscale, în condițiile legii.

48. Denumirea articolului 50 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Protecția persoanelor cu dizabilități”

49. Articolul 50 se modifică și va avea următorul cuprins:

Persoanele cu dizabilități se bucură de toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, în condiții de egalitate de șanse. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor și de incluziune, prevenire și tratament în vederea participării efective a persoanelor cu dizabilități în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor.

50. După articolul 51, se introduce un articol nou, art.51¹, cu următoarea denumire și următorul cuprins:

“Dreptul la o bună administrare”

Orice persoană are dreptul de a beneficia, în raporturile sale cu administrația publică, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil.

51. Alineatul (1) al articolului 52 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea prejudiciului printr-o despăgubire echitabilă.

52. Alineatul (3) al articolului 52 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii, inclusiv în ceea ce privește magistrații care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau cu gravă neglijență. Statul exercită dreptul de regres, în condițiile legii.

53. Alineatul (2) al articolului 53 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu, pentru o perioadă limitată și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

54. La articolul 55, după alineatul (3), se introduce un alineat nou, alin.(4), cu următorul cuprins:

(4) România este stat membru al Organizației Tratatului Atlanticului de Nord.

55. Alineatul (1) al articolului 58 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Avocatul Poporului este instituția autonomă cu rol în protejarea și promovarea drepturilor omului, în raport cu autoritățile publice.

56. La articolul 58, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Avocatul Poporului este numit pe o durată de 5 ani. Adjuncții Avocatului Poporului sunt specializați pe domenii de activitate.

57. Alineatul (1) al articolului 61 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Parlamentul este organul reprezentativ al poporului român, forul suprem de dezbateră și de decizie al națiunii și unica autoritate legiuitoare a țării.

58. Alineatul (3) al articolului 62 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Numărul deputaților nu poate fi mai mare de 300. La acest număr se adaugă reprezentanții minorităților naționale.

59. La articolul 63, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Statutul juridic al deputaților și senatorilor se stabilește prin lege specială.

60. Alineatul (3) al articolului 64 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Deputații și senatorii se pot organiza în grupuri parlamentare, potrivit regulamentului fiecărei Camere. La începutul legislaturii se constituie grupurile parlamentare ale partidelor politice sau formațiunilor politice care au participat la alegeri. Pe parcursul legislaturii nu se pot constitui grupuri parlamentare noi.

61. La articolul 64, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Orice persoană de drept public, orice persoană juridică privată și orice persoană fizică are obligația de a se prezenta, direct sau prin reprezentant legal, după caz, în fața unei comisii parlamentare, în urma invitației scrise primite

din partea acesteia, cu respectarea principiului separației puterilor în stat. Activitatea comisiei parlamentare nu se poate substitui organelor judiciare.

62. Alineatul (5) al articolului 64 se modifică și va avea următorul cuprins:

(5) Birourile permanente și comisiile parlamentare se alcătuiesc potrivit configurației politice a fiecărei Camere rezultate din alegeri.

63. La alineatul (2) al articolului 65, după lit.b), se introduc trei litere noi, lit.b¹), b²), b³), cu următorul cuprins:

- b¹) acordarea votului de încredere Guvernului;
- b²) dezbaterăa moțiunii simple prevăzute la art.112 alin.(3);
- b³) dezbaterăa și votarea moțiunilor de cenzură;

64. La alineatul (2) al articolului 65, literele f), g) și i) se modifică și vor avea următorul cuprins:

- f) aprobarea strategiei naționale de securitate a țării;
- g) examinarea rapoartelor Consiliului Național de Securitate;
- i) numirea Avocatului Poporului, a președintelui Curții de Conturi a României, a președintelui Autorității de Supraveghere Financiară, a președintelui televiziunii și radioului naționale;

65. După articolul 67, se introduce un articol nou, art.67¹, cu următoarea denumire și următorul cuprins:

„Atribuții în domeniul afacerilor europene”

(1) Camera Deputaților și Senatul verifică respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității în cadrul Uniunii Europene în conformitate cu tratatele constitutive ale Uniunii Europene, în condițiile stabilite prin lege organică.

(2) Camera Deputaților și Senatul sunt implicate în formularea pozițiilor României în cadrul procesului decizional la nivelul Uniunii Europene.

(3) În scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alineatele (1) și (2), Camera Deputaților și Senatul adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

66. Alineatul (2) al articolului 70 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Calitatea de deputat sau de senator încetează:

- a) la data întrunirii legale a Camerelor nou alese;
- b) în caz de demisie;
- c) în caz de pierdere a drepturilor electorale,
- d) în caz de incompatibilitate;
- e) la data demisiei din partidul politic sau formațiunea politică din partea căreia a fost ales sau la data înscrierii acestuia într-un alt partid politic sau într-o altă formațiune politică;
- g) în caz de deces.

67. Alineatul (2) al articolului 72 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Deputații și senatorii pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului. Deputații și senatorii nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fără încuviințarea Camerei din care fac parte, după ascultarea lor.

68. La alineatul (3) al articolului 73, literele e) se modifică și va avea următorul cuprins:

e) organizarea Guvernului și a Consiliului Național de Securitate;

69. La alineatul (3) al articolului 73, după lit.i) se introduc trei noi litere, lit.i¹), i²), și i³), cu următorul cuprins:

i¹) statutul profesiilor juridice;

i²) statutul Băncii Naționale a României;

i³) organizarea și funcționarea Curții Constituționale;

70. Alineatul (1) al articolului 74 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Inițiativa legislativă aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor sau unui număr de cel puțin **75.000** de cetățeni cu drept de vot. Cetățenii care își manifestă dreptul la inițiativă legislativă trebuie să provină din cel puțin un sfert din județele țării, iar în fiecare dintre aceste județe, respectiv în municipiul București, trebuie să fie înregistrate cel puțin 5.000 de semnături în sprijinul acestei inițiative.

71. La articolul 74, după alineatul (5) se introduce un alineat nou, alin.(6), cu următorul cuprins:

(6) Proiectele legislative, indiferent de inițiator, parcurg aceeași procedură legislativă.

72. Alineatul (1) al articolului 75 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Se supun spre dezbateră și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, proiectele de legi și propunerile legislative pentru ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale, a măsurilor legislative ce rezultă din aplicarea acestor tratate sau acorduri și a măsurilor legislative privind relațiile externe și afacerile europene, precum și proiectele legilor organice prevăzute la articolul 31 alineatul (5), articolul 40 alineatul (3), articolul 55 alineatul (2), articolul 58 alineatul (3), articolul 73 alineatul (3) literele e), i¹), i²), i³, k), l), n), o), articolul 79 alineatul (2), articolul 102 alineatul (3), articolul 105 alineatul (2), articolul 117 alineatul (3), articolul 118 alineatele (2) și (3), articolul 120 alineatul (2), articolul 126 alineatele (4) și (5) și articolul 142 alineatul (5). Celelalte proiecte de legi sau propuneri legislative se supun dezbaterii și adoptării, ca primă Cameră sesizată, Senatului.

73. Alineatul (2) al articolului 75 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Prima Cameră sesizată se pronunță în termen de 30 de zile. Pentru coduri și proiectele de legi de complexitate deosebită, termenul este de 45 de zile. În cazul depășirii acestor termene, se consideră că proiectele de legi sau propunerile legislative au fost adoptate.

74. La articolul 75, după alineatul (2) se introduc două alineate noi, alin.(2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

(2¹) Senatul numește sau alege, după caz, în condițiile stabilite prin lege sau prin regulamentul propriu de organizare și funcționare:

a) președintele și vicepreședintele Consiliului Legislativ;

b) consilierii Curții de Conturi;

- c) președintele Consiliului Economic și Social;
- d) președintele Autorității Electorale Permanente;
- e) reprezentanții oricărei alte autorități sau instituții publice aflate sub control parlamentar sau care, potrivit legii, prezintă Senatului rapoarte sau alte dări de seamă privind propria activitate.

(2²) Parlamentul numește sau alege, după caz, în condițiile stabilite prin lege sau prin regulamentul propriu de organizare și funcționare:

- a) Avocatul Poporului;
- b) directorul Serviciului Român de Informații și directorul Serviciului de Informații Externe.

75. Alineatele (4) și (5) ale articolului 75 se abrogă.

76. La articolul 75, după alineatul (3) se introduce un alineat nou, alin.(4), cu următorul cuprins:

(4) În cazul inițiativelor legislative ce intră în dezbateră ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului, precum și în cazul aprobării strategiei naționale de securitate, Parlamentul se pronunță în termen de maximum 6 luni de la sesizare.

77. Alineatul (1) al articolului 76 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Legile organice, legile prin care este restrâns exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți, în condițiile art.53, precum și hotărârile privind regulamentele Camerelor se adoptă cu votul majorității membrilor fiecărei Camere.

78. La articolul 76, după alineatul (2) se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

(2¹) Intervențiile legislative asupra legilor organice nu se pot realiza prin acte normative de nivel inferior.

79. La articolul 78, se introduce un alineat nou, alin.(2), cu următorul cuprins:

(2) Accesul la varianta electronică a Monitorului Oficial este gratuit și nu poate fi îngrădit.

80. Alineatul (1) al articolului 80 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Președintele României este șeful statului, reprezintă statul român și este garantul independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării.

81. Alineatul (1) al articolului 83 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Mandatul Președintelui României este de 4 ani și se exercită de la data depunerii jurământului.

82. Alineatul (1) al articolului 85 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) În caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a postului, Președintele revocă și numește, la propunerea prim-ministrului, după audierea candidatului în comisiile de specialitate ale Parlamentului, pe unii membri ai Guvernului.

83. La articolul 85, după alineatul (3), se introduce un alineat nou, alin.(3¹), cu următorul cuprins:

(3¹) Președintele României nu poate refuza propunerea prim-ministrului de revocare și numire a unor membri ai Guvernului.

84. Alineatul (1) al articolului 89 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) După consultarea președinților celor două Camere și a președinților partidelor, a formațiunilor sau a alianțelor politice parlamentare, Președintele României dizolvă Parlamentul dacă acesta nu a acordat votul de încredere pentru investitura Guvernului, în termen de 30 de zile de la prima solicitare și numai după respingerea a cel puțin unei solicitări de investitură.

85. La articolul 89, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Președintele dizolvă Parlamentul dacă o hotărâre în acest sens este adoptată cu votul a două treimi dintre membrii fiecărei Camere.

86. Articolul 90 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Președintele României sau cel puțin 250.000 de cetățeni cu drept de vot pot cere poporului să-și exprime voința, prin referendum, cu privire la probleme de interes național, cu excepția celor referitoare la revizuirea Constituției. Inițierea referendumului se aprobă de Parlament, prin hotărâre, cu votul majorității membrilor săi.

(2) Cetățenii care inițiază organizarea referendumului trebuie să provină din cel puțin jumătate dintre județele țării, iar în fiecare dintre aceste județe sau în municipiul București trebuie să fie înregistrate cel puțin 10.000 de semnături în sprijinul acestei inițiative.

(3) Referendumul este valabil dacă la acesta participă cel puțin 30 % din numărul persoanelor înscrise în listele electorale.

87. La articolul 91, după alineatul (1), se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Președintele reprezintă România la reuniunile Uniunii Europene având ca temă relațiile externe ale Uniunii Europene, politica de securitate comună, modificarea sau completarea tratatelor constitutive ale Uniunii Europene.

88. Denumirea și alineatul (1) ale articolului 92 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“Atribuții în domeniul securității naționale”

(1) Președintele României este comandantul forțelor armate și îndeplinește funcția de președinte al Consiliului Național de Securitate.

89. La articolul 92, după alineatul (4), se introduc patru alineate noi, alin.(5)-(8), cu următorul cuprins:

(5) Președintele propune Parlamentului candidații pentru funcția de director al Serviciului Român de Informații și director al Serviciului de Informații Externe.

(6) Președintele numește șeful Statului Major General, la propunerea ministrului Apărării, cu avizul prim-ministrului.

(7) În maximum 6 luni de la depunerea jurământului, Președintele înaintează Parlamentului Strategia Națională de Securitate.

(8) Președintele prezintă anual Parlamentului, reunit în ședință comună, un mesaj privind starea securității naționale.

90. La articolul 95, după alineatul (3), se introduce un alineat nou, alin.(4), cu următorul cuprins:

(4) Dacă referendumul de demitere din funcție este valid, dar propunerea de demitere nu întrunește o majoritate de 50% plus unu din voturile valabil exprimate, Parlamentul va fi dizolvat, urmând ca în termen de 45 de zile calendaristice să se organizeze alegeri parlamentare anticipate.

91. Alineatul (1) al articolului 102 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Guvernul, potrivit programului său de guvernare aprobat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

92. La articolul 102, după alineatul (3), se introduc două alineate noi, alin.(4) și (5), cu următorul cuprins:

(4) Guvernul asigură reprezentarea României la reuniunile Uniunii Europene, cu excepția celor prevăzute la art.91 alin.(2).

(5) În cazurile prevăzute la art.91 alin.(2), reprezentarea se poate face doar în baza unui mandat dat de Președintele României.

93. Alineatul (1) al articolului 103 se modifică și va avea următorul cuprins:

Președintele îl desemnează drept candidat pentru funcția de prim-ministru pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv de alianța politică **participante** la alegeri care au obținut cel mai mare număr de mandate parlamentare, potrivit rezultatului oficial al alegerilor. În cazul în care există mai multe formațiuni politice care au participat la alegeri și care au obținut același număr de mandate, Președintele îl desemnează drept candidat pentru funcția de prim-ministru pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv alianța politică **participante** la alegeri, care au obținut cel mai mare număr de voturi, potrivit rezultatului oficial al alegerilor.

94. La articolul 103, după alineatul (3) se introduc trei alineate noi, alin.(4) - (6), cu următorul cuprins:

(4) În cazul în care candidatul pentru funcția de prim-ministru își depune mandatul, nu se prezintă în fața Parlamentului pentru acordarea votului de încredere în termenul prevăzut sau nu obține votul de încredere, Președintele îl desemnează drept candidat pentru funcția de prim-ministru pe reprezentantul propus de partidul politic, respectiv alianța politică **participante** la alegeri care au obținut al doilea cel mai mare număr de mandate parlamentare, potrivit rezultatului oficial al alegerilor.

(5) În cazul în care cel de-al doilea candidat la funcția de prim-ministru își depune mandatul, nu se prezintă în fața Parlamentului pentru acordarea votului de încredere în termenul prevăzut sau nu obține votul de încredere, Președintele îl desemnează drept candidat pentru funcția de prim-ministru pe reprezentantul propus de o coaliție de formațiuni politice parlamentare care însumează majoritatea absolută a mandatelor parlamentare, potrivit rezultatului oficial al alegerilor.

(6) În cazul în care cel de-al treilea candidat la funcția de prim-ministru își depune mandatul, nu se prezintă în fața Parlamentului pentru acordarea votului de încredere în termenul prevăzut sau nu obține votul de încredere, Președintele dizolvă Parlamentul.

95. După articolul 107, se introduce un articol nou, art.107¹, cu următoarea denumire și următorul cuprins:

„Atribuții în domeniul securității naționale”

Prim-ministrul este vicepreședinte al Consiliului Național de Securitate.

96. Alineatul (2) al articolului 109 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Parlamentul, în ședință comună a celor două Camere, are dreptul exclusiv de a cere urmărirea penală a prim-ministrului și a membrilor Guvernului, pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor. În cazul aprobării cererii de urmărire penală a membrilor Guvernului, prim-ministrul înaintea Președinților celor două Camere ale Parlamentului o cerere motivată de suspendare din funcție a acestora. Suspendarea din funcție se decide în ședința comună a celor două Camere. Trimiterea în judecată a unui membru al Guvernului atrage suspendarea lui de drept din funcție. Competența de judecată aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție.

97. Alineatul (1) al articolului 110 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Guvernul își exercită mandatul până la data învestirii noului Guvern.

98. Alineatul (3) al articolului 112 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Ministrul a cărui revocare a fost solicitată prin intermediul unei moțiuni simple, adoptate de către cele două Camere ale Parlamentului, este revocat din funcție la propunerea prim-ministrului.

99. Alineatul (1) al articolului 113 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Camera Deputaților și Senatul, în ședință comună, pot retrage încrederea acordată Guvernului prin adoptarea unei moțiuni de cenzură, cu votul majorității deputaților și senatorilor. Prin moțiunea de cenzură semnatarii propun o persoană drept candidat pentru funcția de prim-ministru, iar aceasta va fi însărcinată de către Președinte cu formarea noului Guvern în cazul în care moțiunea de cenzură este adoptată.

100. Alineatul (1) al articolului 114 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Guvernul își poate angaja, o singură dată într-o sesiune parlamentară, răspunderea în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședință comună, asupra unui program, a unei declarații de politică generală sau a unui proiect de lege.

101. Alineatul (6) al articolului 115 se modifică și va avea următorul cuprins:

(6) Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale ori privind regimul infracțiunilor, pedepselor și al executării acestora, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică.

102. Alineatul (2) al articolului 117 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Organele de specialitate ale administrației publice centrale – autonome, aflate sub control parlamentar, în subordinea ministerelor sau în subordinea Parlamentului, pot fi înființate numai prin lege.

103. Denumirea articolului 119 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Consiliul Național de Securitate”

104. Articolul 119 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Consiliul Național de Securitate organizează și coordonează unitar activitățile care privesc securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la acțiuni de menținere sau de restabilire a păcii.

(2) Consiliul Național de Securitate emite hotărâri care sunt obligatorii pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice.

(3) Consiliul Național de Securitate prezintă anual sau oricând este solicitat rapoarte de activitate Parlamentului.

105. Denumirea secțiunii a 2-a se modifică și va avea următorul cuprins:

**“SECȚIUNEA 2
Administrația publică centrală în teritoriu”**

106. Secțiunea a 2- a devine secțiunea a 3-a:

**„SECȚIUNEA 3
Administrația publică locală”**

107. După articolul 119 se introduce un articol nou, art.119¹, cu următoarea denumire și următorul cuprins:

“Prefectul și subprefectul

(1) Guvernul numește, în unitățile administrativ-teritoriale, prefecți și subprefecți, în condițiile legii.

(2) Prefectul și subprefectul sunt reprezentanții Guvernului pe plan local și conduc serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale.

(3) Atribuțiile prefectului și ale subprefectului se stabilesc prin lege.

(4) Între prefecți și subprefecți, pe de o parte, consiliile locale, primari, consiliile județene și președinții acestora, precum și consiliile regionale și președinții acestora, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare.

(5) Prefectul poate ataca, în fața instanței de contencios administrativ, un act al consiliului regional, județean sau local, al președintelui consiliului județean, al președintelui consiliului regional sau al primarului, în cazul în care consideră actul ilegal. Actul atacat poate fi suspendat numai de instanța competentă, potrivit legii.”

108. Alineatul (1) al articolului 120 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice. Descentralizarea serviciilor publice se realizează, cu respectarea principiului subsidiarității, prin asigurarea integrală a resurselor financiare necesare pentru exercitarea, în bune condiții, a competențelor transferate.

109. Denumirea articolului 122 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Autorități județene și regionale”

110. Art.122 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Consiliul județean și președintele acestuia reprezintă autoritatea administrației publice pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orașenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

(2) Consiliul regional și președintele acestuia reprezintă autoritatea administrației publice pentru coordonarea activității consiliilor județene, în vederea realizării serviciilor publice de interes regional.

(3) Consiliul județean și consiliul regional sunt alese și funcționează în condițiile legii.

(4) Președintele consiliului județean și președintele consiliului regional sunt aleși și îndeplinesc atribuții în condițiile legii.

111. Articolul 123 se abrogă.

112. Alineatul (4) al articolului 126 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Compunerea și organizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și regulile de funcționare a acesteia se stabilesc prin legea sa organică.

113. Partea introductivă și lit.b) ale alineatului (2) al articolului 133 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(2) Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit din 21 membri, din care:

.....
b) 4 reprezentanți ai societății civile, specialiști în domeniul dreptului, care se bucură de înaltă reputație profesională și morală, aleși de Senat; aceștia participă numai la lucrările în plen;”

114. Alineatele (3) și (4) ale articolului 133 se modifică și vor avea următorul cuprins:

(3) Președintele Consiliului Superior al Magistraturii este ales pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit, dintre judecătorii prevăzuți la alineatul (2) litera a).

(4) Durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii este de 4 ani.

115. La articolul 133, după alineatul (4) se introduce un alineat nou, alin.(4¹), cu următorul cuprins:

(4¹) Magistrății aleși membri ai Consiliului Superior al Magistraturii sunt revocați din funcție de adunările generale de la nivelul instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă, potrivit legii speciale de organizare și funcționare.

116. Alineatul (1) al articolului 134 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii propun Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor respectiv a procurorilor, cu excepția celor stagiari, în condițiile legii. Secția de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii gestionează în mod exclusiv cariera profesională a judecătorilor, iar Secția de procurori a Consiliului Superior al

Magistraturii gestionează în mod exclusiv cariera profesională a procurorilor. Hotărârile secțiilor se atacă direct la Înalta Curte de Casație și Justiție.

117. Alineatul (2) al articolului 135 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Statul garantează și promovează creșterea competitivității economiei românești prin:

- a) libertatea activităților economice, protecția concurenței loiale, protecția consumatorilor, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție;
- b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;
- c) stimularea cercetării științifice și tehnologice naționale, a artei și protecția dreptului de autor;
- d) exploatarea resurselor de producție în condiții de maximă eficiență economică și cu acordarea accesului nediscriminatoriu tuturor celor interesați ;
- e) dezvoltarea economică în condițiile ocrotirii mediului înconjurător și menținerii echilibrului ecologic;
- f) crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții;
- g) aplicarea politicilor de dezvoltare regională în concordanță cu obiectivele Uniunii Europene.

118. După art.137 se introduce un articol nou, art.137¹, cu următoarea denumire și următorul cuprins:

„Moneda națională și banca centrală

(1) Banca Națională a României este banca centrală a statului român, autoritate publică autonomă, ale cărei prerogative, administrare și funcționare se reglementează prin lege, în conformitate cu normele de drept internațional care decurg din tratatele la care România este parte.

(2) În exercitarea prerogativelor sale, Banca Națională a României nu poate solicita sau primi instrucțiuni de la nicio autoritate sau instituție a statului.

(3) Banca centrală are dreptul să emită însemne monetare pe teritoriul României.

(4) În conformitate cu tratatele constitutive și actele legislative ale Uniunii Europene, prin lege organică se pot reglementa:

- a) transferul de prerogative ale Băncii Naționale a României la Banca Centrală Europeană
- b) recunoașterea circulației și înlocuirea monedei naționale cu moneda euro.”

119. Alineatele (1) și (2) ale articolului 138 se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Bugetul public național cuprinde bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele locale ale comunelor, ale orașelor, ale județelor și ale regiunilor.

(2) Guvernul elaborează anual sau multianual proiectul bugetului de stat și pe cel al asigurărilor sociale de stat, pe care le transmite instituțiilor Uniunii Europene, după informarea prealabilă a Parlamentului asupra conținutului acestora.

120. Alineatele (4) - (6) ale articolului 140 se modifică și vor avea următorul cuprins:

(4) Consilierii de conturi sunt numiți de Senat pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe toată durata acestuia. Ei sunt supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecători.

(5) Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime din consilierii de conturi numiți de Senat, din 3 în 3 ani, în condițiile prevăzute de legea organică a Curții.

(6) Revocarea membrilor Curții de Conturi se face de către Senat, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

121. La art.146 lit.b) se modifică și va avea următorul cuprins:

b) se pronunță asupra constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale, din oficiu sau la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori;

122. Lit.l) al art.146 se abrogă.

123. Denumirea Titlului VI se modifică și va avea următorul cuprins:

“Apartenența României la Uniunea Europeană și la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord”

124. Alineatele (1) și (2) ale articolului 148 se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Ratificarea tratatelor prin care sunt modificate sau completate tratatele constitutive ale Uniunii Europene, precum și tratatele prin care este modificat sau completat Tratatul Atlanticului de Nord, se face printr-o lege adoptată în ședință comună a Camerei Deputaților și Senatului, cu votul a două treimi din numărul deputaților și senatorilor.

(2) România asigură respectarea, în cadrul ordinii juridice naționale, a dreptului Uniunii Europene, conform obligațiilor asumate prin actul de aderare și prin celelalte tratate semnate în cadrul Uniunii.

125. Articolul 149 se abrogă.

126. Articolul 153 se modifică și va avea următorul cuprins:

Prezenta Constituție intră în vigoare la data aprobării ei prin referendum.

127. Alineatul (2) al articolului 154 se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) Consiliul Legislativ, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii de revizuire a Constituției, va examina conformitatea legislației cu prezenta Constituție și va face Parlamentului sau, după caz, Guvernului, propuneri corespunzătoare.

128. Alineatele (4) - (6) ale art.155 se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din....., cu respectarea prevederilor articolului 151 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului,

George Crin Laurențiu Antonescu

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din....., cu respectarea prevederilor articolului 151 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților,

Valeriu Ștefan Zgonea